14e Jaargang — Curacao den 27n. Februari 1897. — N° 687

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50. cada regel mas fl. 0,07½.

Curaçao, 26 Februari.

BEKROMPEN EN NOG ERGER.

Wanneer wij, Roomschen, worden aangevallen, dan zien wij wel toe, wie onze bestrijders zijn. Zijn het onbevooroordeelde, onpartijdige mannen, wier pen niet wordt bestuurd door den haat, maar die meenen, dat de waarheid aan hunne zijde is en daarom zich aangorden tot een eerlijken strijd, nooit zal een Katholiek weigeren met hen in het strijdperk te treden om met het scherpgepunt wapen der redeneering en overtuiging de dwaling in hen te bestrijden en te overwinnen. Doch wanneer de aanvaller iemand is, die bij het zien der zedelijke grootheid van het Katholicisme zijn woede niet kan bedwingen en als razende Roelant losstormt om te lasteren, wat hij niet kent of niet begrijpt, wees er zeker van, lezer, niemand onder ons zal dien mensch een antwoord waardig keuren, maar hem laten schelden en tieren zonder zich in het minst te storen aan de lasterlijke woorden, die onverzoenlijke haat en machtelooze woede kunnen ingeven.

De Katholieke bladen in Holland, en wij met hen, zouden ons gehouden hebben aan dien regel, — volgens welken overigens onze tegenstanders kunnen oordeelen, van welk gehalte zij zijn — in zake den schandelijken laster, waarmede ds. H. J. Schouten, predikant te Ommeren bij Tiel, het beeld durfde bezwadderen van den Roomschen missionaris, Pater Damiaan, den apostel der melaatschen op het rampzalige Molokai, ware het niet geweest, dat er mannen waren opgestaan, die tegen den rechtzinnigen [?] predikant den handschoen hebben opgenomen voor Pater Damiaan en het slachtoffer van den laster op ridderlijke wijze hebben gewroken. En die mannen zijn, men bedenke het wel, — dit toch vooral gaf den doorslag aan het besluit der Katholieke bladen om af te wijken van den gewonen regel — geen Katholieken of die met Rome heulen, maar de mannen der liberale richting, wier hoofdorgaan zonder twijfel het *Handelsblad* van Amsterdam is.

Hunne verdediging van den heldhaftigen apostel der melaatschen weer te geven en in breeder kring bekend te maken, dat meenden de Roomsche bladen niet te mogen nalaten en zij rekenden zich dat verplicht aan de nagedachtenis van den beroemden melaatschen-priester van Molokai met voorbijzage van de verachting, aan welke dominee H. J. Schouten door zijn eigen schuld zou worden overgeleverd. Doch loopen wij de zaken niet vooruit! Wat is er gebeurd?

Het dagblad *De Nederlander* heeft zich niet ontzien in zijn nummer van 6 Januari ll. zijn lezers een ingezonden stuk van den bovengenoemden H. J. Schouten aan te bieden, dat een reeks van hatelijkheden bevat, gericht tegen de Katholieke mede-christenen van den dominee, en wel naar aanleiding der vorderingen van de Katholieke missiën in Oost-Indië, waarover, dunkt ons, *de leeraar en voorganger eener christelijke gemeente* zich niet anders dan verheugen moest.

Het tegendeel is evenwel het geval. Dominee Schouten noemt hetgeen onze katholieke missionarissen ten koste van veel arbeid, in Indië tot stand brengen, "verwoestingen" en legt hun ten laste, dat zij het er op gezet hebben de protestantsche zendelingen van "hun terrein" te verdringen.

Al meermalen zijn van protestantsche zijde dergelijke krachten opgegaan tegen de katholieke missionarissen, kennelijk door kleingeestigen naijver ingegeven; want het "terrein" voor de evangelisatie in Indië is waarlijk ruim genoeg om den protestantschen zendelingen de grootst mogelijke ontwikkeling van hun werkzaamheid te veroorloven, zonder dat zij door den apostolischen arbeid der katholieke missionarissen gehinderd worden.

De aanhoudende jammerkreten van de protestantsche zendelingen over de verwoestende invallen van Rome op hun terrein hebben dan ook het *Handelsblad* het denkbeeld doen opperen, of er niet een soort van Godsvrede tusschen de katholieke en protestantsche zending kon gesloten worden, in dier voege dat elk op een afzonderlijke terrein bleef, zoodat beiden ongestoord konden arbeiden zonder elkander te hinderen.

Dit denkbeeld nu, dat wij geheel en al laten voor rekening van het *Handelsblad*, heeft in hooge mate de ergernis gewekt van sommige protestantsche ijveraars en inzonderheid van dominee Schouten, die eigenlijk niet begrijpen kunnen, hoe men die "verwoestende" Roomschen, met hun leelijke "zendingspraktijken" nog in Indië duldt. Volgens hen zouden alleen de protestantsche zendelingen daar recht van prediken hebben en behoorden alle Roomsche missionarissen er als ontuig geweerd te worden.

Om dat — zoo mogelijk — gedaan te krijgen worden de hatelijkste lasterpraatjes tegen de katholieke missionarissen uitgestrooid; en daaronder is zeker wel het laagste verzinsel dat van dominee Schouten, die aan zijn ingezonden stuk een "noot" opzettelijk en opnieuw door hem met zijn initialen "H. J. S." onderteekend, heeft toegevoegd, in welke noot hij den apostel der melaatschen van Molokai, Pater Damiaan (Jozef de Veuster) beschuldigt van grove onzedelijkheid en ten slotte voorstelt d. i. der verachting prijsgeeft, als het slachtoffer van zijn lichamelijke en geestelijke onreinheid.

En dat alles vertelt dominee Schouten op gezag van wat een Engelsche dame zou hebben medegedeeld aan den Zwitserschen zendeling Reusch op het eilandje Hongkong, die, toen hem door den overste van Pater Damiaan om het adres dier dame gevraagd werd, zonder eenige nadere toelichting omtrent het ten laste gelegde feit, antwoordde: "Bedaure, Ihnen die gewünschte Adresse nicht geben zu können, da ich sie selbst nicht weiss. Die betreffende Dame hat seit ihrer Weiterreise nicht mehr von sich hören lassen". [1]

"Wat te zeggen," roept het liberale *Handelsblad* in rechtmatige verontwaardiging uit, "wat te zeggen van een Evangeliedienaar, die alleen op zulk een getuigenis afgaande, een geloofsheld van de Christenkerk dus na zijn dood beticht?"

En dan herinnert het liberale blad aan hetgeen het in Mei '89 vol geestdrift over den heldendood van den zelfverloochenenden Christen schreef:

Wij hadden toen in meer dan één Engelsch boek nagelezen, wat reizigers, die hem bezochten, van den edelen man, die geen zieltjes won, maar zielen redde, vertelden. Het zal niet iedereen mogelijk zijn, met droge oogen die eenvoudige verhalen te lezen.

De laatste reiziger die hem bezocht, was de heer Edward Clifford, die op het einde van December van '89 een paar kisten met Kerstmisgeschenken kwam brengen, namens de Protestantsche en Katholieke edelen van Engeland. Lady Grosvenor, lady Airlie, lady Charteris — allen Protestanten — zonden alles wat ze denken konden dat hij op school en in de kerk behoefde. De groote Engelsche schilder Burne Jones had een visioen van St. Franciscus geschilderd, dat in de kamer van pater Damien werd opgehangen.

Wanneer men verder leest wat de verschillende reizigers van hem vertellen, dan hoort men eenstemmig: "nooit zag ik een nederiger man. Hij doet niet alsof hij bewust was een martelaar, een held te zijn. Hij is vriendelijk, opgeruimd en eenvoudig als een kind."

Toen hij tien jaar lang te Molokai ge-

FEUILLETON.

Manera di biba di pueblo di Londen.

(:o:)

"Mi kier papia un momentoe coe directora, Señora, bo kier ta asina bon di bisa mi, coe mi mama — e jama Francis—ta aki? Algun dia papa el a bai for di nos, mientra e tabata un poco maloe, i awor nos a corda, koe é por ta aki. Bo kier bisa nos, si e ta aki. Nos tagoe nos tres i un mucha chikitoe."

Directora di un hospital di Londen, un bon muher di un cuarenta anja, tabata sinta scirbi den su camber, ora el a ricibi un pida papel, ariba cual un manoe di un mucha a scirbi e palabra di ariba.

"Kende a trece e carta?" e directora a puntra su criar.

"Un mucha hombər chikitoe, i a parce mi koe e tabata warda respondi, Señora."

"Mi kier mirele. Largele bini aki, Sive." E criar a bai i un momentoe despues algun mucha a drenta den camber di e directora.

Di promer tabata un mucha di siete anja coe cara fini i cabei blond, den su braza e tabata carga un mucha chikitoe. Un banda di djele un mucha muher di tres anja tabata tene su batsi i na otro banda e tabatin un mucha hombər di cincoe anja. Nan bistir a munstra probeza i nan cara tabata blauw di frioe.

E promer trabao di e directora tabata di coe e mucha chikitoe for di braza di su roeman i di duna e otro nan un bon lugar bao di estufa.

Despues el a jama su criar i el a bisele di trece unbez un poco sopa i leche.

"Esai si ta duci," Jan, scirbidor di e carta dici, ora e sopa tabata para dilanti di djele. "Mi por hiba un poco pa mi papa, Señora, le tin gustoe di bebele."

"Bo mes bebe promer tantoe koe bo kier, mi jioe, i anto lo mi duna bo algo pa bo papa tambe. Ora bo a caba, bo mester conta mi algo di djele."

Esai a haci e mucha contentoe i el a come i bebe tantoe koe el tabata por, mientra e directora a purba di duna di mas chikitoe cominda, pero pasobra el no tabatin gustoe di come, el a jorele den un panja i a ponele ariba sofa. Anto el a bolbe bai sinta pa mira e otro mucha bon. Mas koe nan tabata bisti pober, nan no a percura bon pa nan jioe. Nan tabatin bonita cara, limpi, nan cabei blond, largoe tabata cai ariba nan schouder i nan tabatin bonita wowo.

Ora nan a caba di come, e directora a puntra Jan: "Com lo por a scirbi mi e carta, mi jioe? I kende ta bo mama?"

"Esai lo mi conta bo, Señora."

"Papa dici, ta mehor bo ta conta e señora toer cos, anto el sabi, kiko el por haci. Tempoe pasa nos tabata biba den un bonita cas, pero papa a cai ma loe, na principio e por a traha un poco ainda, pero awor el no por haci nada mas. Toer cos ta bai robes awor. Esaki ta bini, papa dici, pasobra el no por a mira mas ariba nos mama, pero com coe ta, mama a cominza bebe i awor e no ta nos bon mama mas di tempoe pasa. Ma no ta su falta, Señora," e chikitoe a sigi coe lágrima na wowo, "no, bisinjanan tin falta. Un dia el a bini cas masjar borracha i anto el a cominza jora, ora el tabata mira nos i su marduga é tabata masjar tristoe. Papa a corda anto, koe mama lo no bebe mas, pero e no por a larga. Awor el a bai for di nos for di promer di November i pa buskele mi a scirbi Señora e carta. Bo ta cabez aki, no Señora?"

"Si mi jioe, mi ta directora of manera bo ta bisa cabez. Ma bisa mi, kiko bo papa ta haci? Pakiko e mes no ta bai busca bo mama?"

"Ai, Señora, el ta maloe. Mi ta kere koe e muri di tosamentoe. Dia pa dia e ta bira peor. Señora no por largele bini aki?"

"Lo nos mira. Ma kende anto ta percura pa e mucha nan i pa cominda?"

"Ami, Señora," Jan a respondé coe un poco orguljo, "nan no ta tantoe bon bistir coe cerca mama, pero mi ta haci es koe mi por. Pa cominda mi no tin di percura, pasobra no tin, i plata, koe papa a spaar, a caba. Bisinja nan tabata bon pa nos, ma mama a tarda tantoe pa bolbe. Ai, Señora, koe papa por a bini aki! I bo sabi nada di mama, Señora?"

E directora a manda di jama un di e muhernan koe ta cuida enfermonan, i el a bisa, koe el por a corda, koe tabatin un muher jamar Francis aja. Nan a trecele aja, koe un herida grandi na cabez. Ora e herida a cura, nan a dunele trabao, pero despues un dos tres dia, el a bai.

Ora Jan a tende esai, i koe su speranza di haja su mama a perde tambe, el a cominza jora.

"Keda ketoe, mi jioe!" e directora dici. "Di berde, bo mama no ta aki, pero quizas el a haja un desgracia i nan a hibele otro hospital. Lo nos haci, toer loke nos por pa hajele, ma Jan mi mester chikitoe ta bon maloe, bo kier largele aki?"

"O, si Señora. Ora mi roeman ta aki, anto podeser mi por bai bende lucifer, mientra e dos otro ta na cas. Ma mi

leefd had, tastte de ziekte hem aan. Hij was een melaatsche onder de melaatschen.

In 1886 schreef hij aan een vriend:

"Daar ik niet meer twijfel aan den waren aard van mijn ziekte, voel ik mij kalm, tevreden en gelukkiger onder mijn volk. God Almachtig weet wat het beste is voor mijn heiliging en met die overtuiging zeg ik dagelijks een hartelijk *Fiat voluntas Tua*, Uw wil, Heer, geschiede! Bid voor uw beproefden vriend, en beveel mij en mijn ongelukkig volk aan bij alle dienaren van den Heer."

Toen de heer Edward Clifford pater Damien en zijn 1030 melaatschen — van welke de helft protestant waren! —vaarwel zeide, werd eerst de Latijnsche kerstmishymne *Adeste fideles* tot afscheid gezongen.

Een beschaafde vrouw met innemend uiterlijk accompagneerde op het harmonium met handen, die weldra tot niets meer in staat zouden zijn.

Al de inwoners deden den heer Clifford uitgeleide.

Toen zijn schip het anker op had en zee koos, waren de donker purperen rotsen met witte wolken bedekt. Langs de klippen storten vele watervallen omlaag. Het kleine dorp met de drie kerken en de witte hutten lag aan den voet der rotsen. Pater Damien met zijn volk en acht brave mannen, die zijn voorbeeld hebben gevolgd, stond hoog op de klippen om het schip na te oogen. De zon daalde en de lichtstralen gleden schuin langs de berghellingen. Het laatst wat de heer Clifford van Molokai zag, was een gouden nevelsluier.

Wij zeggen: gevloekt is de theologische sectegeest, die een predikant er toe leidt, om op getuigenis van een ongenoemde dame, kwaad te spreken van een edelen Christenheld, aan wiens zelfopofferend leven Protestanten, die met hem leefden en hem aan het werk zagen, met diepen eerbied hulde brengen.

Aan die laatste woorden van het liberale blad, en nu hebben wij nog niet eens aangehaald, wat in Engeland de niet-katholieke bladen *Daily Telegraph, Record, Daily News, Standard,* in België de *Indépendance Belge* over Pater Damiaan schreven, behoeven wij niets meer toe te voegen. Het edel slachtoffer van den vuigen laster is er genoeg door gewroken. De feiten spreken al te luide, dan dat het schandelijk uitstrooisel van dominee Schouten er iets aan zou kunnen veranderen. Het slijk van den laster kan de vlekkelooze heldengestalte niet bezoedelen, maar valt onteerend terug op den laaghartige, die het naar zijn beeld durfde slingeren.

(1) Het spijt mij, u het verlangde adres niet te kunnen mededeelen, omdat het mijzelven niet bekend is. De bedoelde dame heeft sinds haar vertrek niet meer van zich laten hooren.

De redevoering van den Heer Mr. J. W. van den Biesen in de Eerste Kamer.

——(:o:)——

Bij het in behandeling komen der staatsbegrooting in de Eerste Kamer was het alleen het jongste katholieke lid, Mr. J. W. van den Biesen, welke den algemeenen politieken toestand van Holland in de eerste wetgevende vergadering ter sprake bracht.

Vóór den aanvang der nieuwe periode van de Nederlandsche staatkundige geschiedenis, welke met den verkiezingsstrijd in Mei zal aanvangen, achtte de heer van den Biesen het nuttig, in het openbaar de balans op te maken van hetgeen de regeering van het liberalisme gedurende het jongste dertigjarige tijdvak aan Nederland gebracht heeft. Wij laten thans de redevoering van den heer van den Biesen volgen, met weglating echter van het eerste gedeelte der beantwoording van de eerste vraag, dat als uitsluitend op Holland slaande, voor ons van minder belang is, terwijl wij de lezing van deze rede onzen lezers ten zeerste aanbevelen om het vele juiste, dat dikwijls den toestand van Curaçao zeer goed weergeeft.

"Te recht is gezegd, mijnheer de voorzitter, dat in de tegenwoordige tijdsomstandigheden de begrootingsdebatten kort kunnen zijn. Wij staan toch voor een ontzaglijke uitbreiding van kiesbevoegdheid en wilde het begrootingsdebat nu werkelijk vruchtbaar zijn, dan diende men te weten welke richting in Mei aanstaande de overwinning zal behalen. Het komt mij echter voor, dat een terugblik over eenige jaren, waarin het liberalisme bijna onafgebroken hier te lande oppermachtig heeft geregeerd, bijzonder nuttig en leerzaam kan zijn voor allen, die in Mei aanstaande geroepen zullen worden ter stembus op te gaan. Ik stel mij dus deze 3 vragen ter beantwoording voor:

1. Hoe is de huidige toestand hier te lande op maatschappelijk en zedelijk gebied?

2. Welke zijn de oorzaken dier toestanden?

3. Wat verwacht ik van de toekomst?

Alle cijfers, die ik zal aanhalen, zijn genomen uit de Jaarcijfers, uitgegeven door de Centrale Commissie voor de statistiek over 1890 en 1895 en uit de Résumé Statistique van 1850—1883, Nr. 2.

Ten eerste dan. Den toestand hier te lande acht ik op maatschappelijk gebied in vele opzichten hoogst treurig.

....

En nu de zedelijke toestand.

Deze is nog veel treuriger. Dat neutraal of godsdienstloos onderwijs heeft al zeer slechte vruchten voortgebracht. Om niet verder terug te gaan dan van af de invoering van het nieuwe Strafwetboek is het aantal overtredingen onrustbarend gerezen. Bij de kantongerechten werden in 1887 66.163 overtredingen berecht en in 1895 83.688. Ik wil niet uitweiden over die ontzettende vermeerdering van moorden; de meest doctrinaire tegenstanders der doodstraf zullen onderhands wel tot andere gedachten komen. Het gaat toch ook niet aan, dat de overheid het zwaard der gerechtigheid in de schede laat rusten en de beschikking over het leven alleen in handen laat van moordenaars. Daarbij de geest van verzet neemt hand over hand toe. Men is niet meer tevreden in zijn stand en met zijn lot. De verhouding tusschen werkgever en werknemer is allertreurigst. Vandaar wrok, naijver en haat tusschen die standen. Vandaar de werkstakingen en oproerige bewegingen. Oproerige taal hoort men op vergaderingen en bijeenkomsten. In tal van bladen worden dagelijks God, godsdienst, huwelijk, eigendom enz. enz. beschimpt, bespot, aangevallen en ondermijnd. Stelsels, zooals het Nieuw-Malthusianisme, tellen vele bewonderaars en, helaas ook vele navolgers. Zedelooze boeken en prenten zijn in veler handen. Het tooneel, dat steeds met de zedelijkheid van een volk rijst of daalt, is dikwijls de plaats waar echtbreuk en andere misdrijven worden vergoelijkt, en waar werkelijk zedelooze stukken zoo door kleeding als inhoud worden vertoond. Gevangenissen, werkhuizen en bedelaarskoloniën zijn overbevolkt. Echtscheidingen, vroeger hier te lande schier onbekend, werden in 1895 tot een getal van 473 uitgesproken.

Ik kom nu tot de tweede vraag:

Welke zijn de oorzaken der geschetste toestanden?

Men meende het kind te moeten opvoeden zonder hem van God en godsdienst te moeten spreken. Het streven was God en godsdienst uit de school, wetenschap en maatschappij te verbannen, en, helaas, men is er maar al te goed in geslaagd. Maar een groot godloochenaar schreef immers reeds, dat als er geen godsdienst bestond, men er een voor het volk moest uitdenken. Hoe toch wil men, dat de jeugd braaf en deugdzaam opgroeien zal, als zij niet van den beginne af met God en godsdienst wordt vertrouwd? Hoe wilt gij dat het kind, jongeling geworden, als er hartstochten beginnen te werken, daaraan weerstand biede, hij, die daarenboven in boeken en dagbladen, op vergaderingen en tooneel God en godsdienst hoort lasteren en minachten, met deugd en zedelijkheid den spot drijven, echtbreuk en ontucht ziet vergoelijken? Dit ware immers het achtste wonder. Als de jonkman daarbij arm is en niet geleerd heeft in stille berusting in Gods wil en met het oog op de eeuwige vergelding, zijne armoede en ontberingen met gelatenheid te dragen; als hij daarenboven op vergaderingen en in tal van schriften den strijd ziet aangebonden tegen kapitaal en eigendom— als hoogste doel van dit leven niets heeft gehoord, dan zooveel mogelijk in alle opzichten te genieten—is het dan wonder, mijnheer de voorzitter, dat zulke jongelieden, mannen geworden zijnde, het leger der socialisten gaan versterken? Waar zich dan ook de strijd en de aanval niet meer bepalen tot God en godsdienst, maar ook de brandkasten en den eigendom aanvatten, gaan van velen de oogen open en zien zij niet zonder groote bezorgdheid de toekomst in. De leer, dat het loon van den werkman zich, evenals handelswaren, regelt naar vraag en aanbod, zonder er op te letten of het toegestane loon voldoende is om aan den werkman en zijn gezin een menschwaardig bestaan te verschaffen; de zucht om zooveel mogelijk nut en voordeel te trekken van de werkkrachten van den werkman, van zijne vrouw en zelfs van zijne kinderen, zonder te letten op hunne gezondheid enz. enz., — zijn, onder meer andere, de groote oorzaken der wanverhoudingen tusschen werkgever en werkman en van de duizenden sociale nooden die zich nu ter oplossing voordoen. Eene goed geordende maatschappij kan ook niet blijven bestaan, als een ieder onder den dekmantel van het vrije recht van vereeniging en vergadering en van onbeperkt recht om te doen drukken en verspreiden wat met wil, alles met welgevallen kan bekladden en bezoedelen. Ook de hoogere wetenschap, die zich van alle banden vrij heeft verklaard en zich niet meer wil laten toelichten door de fakkel des geloofs, is hierdoor meer en meer afgedwaald en heeft eenen ongeloovigen, materialistischen hoogeren stand voortgebracht. Feiten als de benoeming van een Bolland tot professor doen menig weldenkend man sidderen en nadenken. Ook de vrijmetselarij beschouw ik als eene der grootste rampen der maatschappij. Die verderfelijke secte toch belaagt den Christelijken godsdienst en naar omstandigheden ieder gevestigd gezag. Wil men weten, hoe men over God en godsdienst moet denken om spoedig van dat geheim genootschap ook hier te lande tot de hoogste graden benoemd te worden, dan leze men de laatst geopenbaarde brieven van Douwes Dekker. Maar breng ik nu alles, wat ik aanhaalde, op rekening van de liberale partij, die hier te lande jaren en jaren oppermachtig regeerde? Geenszins, mijnheer de voorzitter! Maar wél breng ik op hare rekening de vermindering van godsdienstzin en zedelijkheid. Dit toch brengt vanzelf het hoofdbeginsel van het liberalisme mede, met name: God en godsdienst buiten de maatschappij, welke keuze belichaamd werd in den kreet: Strijd tegen het clericalisme. Ook een deel van den ellendigen toestand der arbeidende klasse breng ik op haar debet, als volgende uit de door het liberalisme gehuldigd économie politique. Het socialisme moet ook ontegenzeggelijk als uitvloeisel van het liberalisme beschouwd worden. Verder is een deel der malaise in landbouw en nijverheid voorzeker een gevolg van 't liberale stelsel van vrijhandel à outrance, belichaamd in den kreet: Strijd tegen het protectionisme.

Ten derde: Wat verwacht ik ten slotte van de toekomst?

Als het liberalisme moest blijven heerschen, dan verwacht ik zeker en gewis eene socialistische omwenteling. Want meer en meer zal het liberalisme zich in het socialisme oplossen. Nu staan zij al gereed met de radicalen, de wettige zonen van het socialisme, om de nalatenschap van het liberalisme te aanvaarden. Maar neen, mijnheer de voorzitter, het zal niet gebeuren. De Nederlander zal zich herinneren, dat eene Christenmoeder over zijne wieg waakte, en dat hij ook Christen geworden is, ten minste dat hij in eene Christelijke maatschappij verkeert. Men zal inzien, met het oog op hetgeen rondom ons in andere landen geschiedt, dat een welgeordende staat en maatschappij niet mogelijk is zonder God en godsdienst. Men zal inzien, dat de jeugd een godsdienstige opvoeding noodig heeft, zoowel thuis als in de school. Men zal begrijpen, dat het wettig gezag, wil het op den duur stand houden, niet op politie en bajonnetten moet steunen, maar op de volksovertuiging, dat alle gezag van God afkomstig is. Men zal de noodzakelijkheid inzien om den slagboom van haat, onderling wantrouwen en afgunst, die nu den werkgever van den werkman scheidt op te heffen, door in allen ernst de hand aan het werk te slaan tot opheffing van bestaande misbruiken en tot leniging der sociale nooden. Men zal het gebiedend noodig achten om door gepaste zuinigheid in beheer van Staat, provincie en gemeente, de belastingen te kunnen verminderen en de meest gehaté af te schaffen. Men zal het noodig achten aan het bijzonder lager, middelbaar en hooger onderwijs dezelfde voorrechten en vrijheid te schenken, als nu het openbaar onderwijs geniet. Men zal inzien, dat een vrijhandel-stelsel, zooals tot dusverre gevoerd, noodzakelijk moet uitloopen op den ondergang van landbouw en nijverheid. Dan, mijnheer de voorzitter, zal vanzelf de toestand in ons vaderland veranderen en verbeteren. Een schoonen dageraad zie ik dus in het verschiet gloren tot heil van volk, Vorstenhuis en Vaderland. De strijd zal zich meer en meer gaan bewegen en beperken tusschen geloof en ongeloof, alle bijschakeeringen zullen verdwijnen, maar de overwinning zal onder den bijstand en hulpe Gods aan de geloovige partijen verblijven."

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 24 dezer maand No. 106 is aan Mejuffrouw *M. S. J. E. Smit*, hulponderwijzeres bij het Openbare Onderwijs alhier, tot herstel van gezondheid, met ingang van 1e. Maart a. s. twee maanden binnenlandsch verlof verleend.

——

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:
Seferin Stele, Maria Marchena, Maria Ugenia Sille, Charls harris, Elisa Ilsor, Lázaro Riascos C., A. W. Ostermark, Luis E. Baptista, van der Acket, N. Glocke, F. van der Venne, Ramon Jepes (aang.)

——

De Heer C. C. J. van Romondt, Directeur der Posterijen alhier, maakt

papa, Señora no por haci nada pa é?"

"Lo mi bai coe bo cerca djele i lo mi haci p'e kiko mi por."

Mà ai, e no por a haci muchoe pa e pober. Quizas e por a biba un dos semana ainda i su enfermedad tabata asina, koe nan no por a tomele den e hospital, pero e directora a hacie bai na otro camina, aja el a drumi ariba un cama limpi i nan tabata cuidele bon, ta di comprende anto, koe e tabata gradici e directora masjar.

"O," el a bisele, "si Señora tin fortuna di haja mi Cornelia, mi esposa, lo mi bendiciona bo. O, e tabata un bon mama, promer koe el a cominza bebe. Mi unicoe deseo ta di mirele promer mi muri."

E directora, jamar Señora Gordan, a haci toer kiko e tabata por pa haja sabi na oenda e mama tabata. I el a hajele. Manera morto nan a hajele un dia ariba caya, un wagen a pasa ariba djele i hende a hibele na un hospital. Aja e tabata muriendo. E directora a hiba Jan cerca djele i ora Jan a mira su mama muriendo, e muher dici coe ne:

"O, Jan, Jan; mi tabata un mal esposa pa bo papa i un mal mama pa boso. Pidiele pordon pa mi. Mi ta bai muri. Pidi pordon."

Jan a baha su cabez i brazando su mama, e tabata jora: "O mama, mi bon mama; papa a pordona bo. Semper el a bisa, koe no ta falta di mama, ma di bebida. Toer anoche el a pidi Dios pa mama. Bon mama, no muri! Bini cas trobe. Nos toer ta stima bo."

Conforme el a papia, e mama su cabez a cai abao i Cornelia Francis a muri. Jan tabata braza i beza cara di su mama.

"Mi bon jioe," señora Gordan a bisa awor, "Dios a jama bo mama cerca djele. Bai awor coe mi."

Nan a bai, i mientra Jan tabata kita lágrima for di su wowo, el a grita: "O, mama, com lo mi bisa papa esai?"

Pero e no tabatin di bisele nada. Falta poco na mes ora, koe su esposa a bandona mundoe Francis tambe a muri i el no a haja sabi, coe Cornelia koe diez anja pasa el a mira como su esposa delanti di altar, koe el a stima mas coe su mes, a muri pa motiboe di bebida.

Jan i e otro mucha a drenta den un *weeshuis*, camina nan a haja muchoe bez un visita di señora Gordan, koe semper ta bisa nan, di no lubida nunca, kiko tabata causa di morto di nan mama.

——

bekend, dat de bus geplaatst bij het huis van den heer W. E. Boyé (Overzijde), weder voor den dienst in gebruik is gesteld.

De Hoogedel Gestrenge Heer Mr. C. A. H. Barge, Gouverneur der kolonie, keerde in den avond van Maandag laatstleden met de heeren, die ZHEG. vergezeld hadden, van de inspectie-reis der beneden-divisie van het eiland in de stad terug. Een der heeren, die de Hooged. Gestr. Heer Gouverneur vergezelden, de Commandant van Hr. Ms. Alkmaar, was reeds Zondag in den namiddag teruggekomen, wijl wegens het opnieuw uitbreken der gele koorts het stationsschip nog dienzelfden middag ten vijf ure onze haven verlaten moest.

***

Het zal den Katholieken van Curaçao goed doen te vernemen, dat den 5den Februari ll. in de kathedrale kerk van Paramaribo, hoofdstad der kolonie Suriname, een plechtige uitvaart plaats had tot zielerust van onzen onvergetelijken Bisschop, Mgr. H. A. M. JOOSTEN, z. g. De Hoogeerw. Heer Eijsink, bij afwezigheid van Z. D. H. Mgr. Wulfingh Provicaris der Surinaamsche Missie en Rector der Eerw. Paters Redemptoristen aldaar, celebreerde de plechtige H. Mis van Requiem, bij welke vele Surinaamsche Katholieken tegenwoordig waren, zoo ook alle te Paramaribo aanwezige Roomsche Curaçaonaars, van wie een groot aantal bij die gelegenheid tot de H. Tafel nadeerde.

Uit naam der Katholieken van Curaçao zeggen wij zoowel de Geestelijkheid als den Geloovigen van het Surinaamsch Vicariaat hartelijk dank voor hetgeen zij voor onzen overleden Bisschop gedaan hebben.

***

Hebben wij in ons nummer van den 6den Februari vermeld, dat met de overige missionarissen ook zes Eerw Fraters, bestemd voor het Katholiek bijzonder onderwijs alhier, per *Prins Willem II* de reis van Amsterdam naar Curaçao zouden aanvaarden, thans kwam het bericht uit Holland, dat er den 11den Febr. slechts vijf Eerw. Fraters vertrokken zijn, daar een der aangewezen Fraters wegens physieke redenen ongeschikt is verklaard voor het verblijf in de tropen. Het getal der Eerw. Zusters, die zullen komen, is op drie bepaald.

***

Laatstleden Zondag overleden hier in het R. K. Gasthuis, waar zij ter verpleging waren opgenomen, twee Venezuelanen ten gevolge van de gele koorts. Zijn de omstandigheden, waarmede de gevreesde ziekte gepaard gaat, steeds treurig, treuriger nog waren zij in deze gevallen, daar de aangetasten bezweken gedurende een kort oponthoud op ons eiland, dat zij op hun reis van Merida naar Caracas moesten aandoen. Beiden waren verleden week Donderdag hier aangekomen met de *Maracaibo* en hadden hun intrek genomen in een hotel, waar zij een paar dagen dachten te verblijven om met een der booten van de Red D Line hun reis te vervolgen. In den namiddag echter vertoonden zich reeds de teekenen der vreeselijke ziekte, zoodat de geneesheer Vrijdagmorgen opname in het R. K. Gasthuis verzocht. Zaterdag was er geen hoop meer op behoud en beiden overleden den volgenden dag, na gesterkt te zijn met de H. H. Sacramenten der stervenden en geheel overgegeven aan Gods H. Wil.

De een, Dr. Antonio Rojas, was uitgezonden als afgevaardigde voor de provincie Los Andes naar het Congres, dat tegen den 20sten Februari te Caracas voor de presidentskeuze was samengeroepen; de andere, Manuel Rodriguez, was op reis naar Caracas om zijne studiën te voltooien en aan de universiteit aldaar te promoveeren in de rechten.

***

Door den Weled. Gestrengen Heer J. Thielen, Gezaghebber te Aruba, zijn den 17den Febr. ll. de Zeer Eerw. Heer W. G. van Baars, Pastoor der Sint-Franciscusparochie, en de volgende in alphabetische orde genoemde Heeren: J. B. Arends, Landraad, J. J. Beaujon, Kantonrechter, J. E. van Duijneveldt, Hulpprediker van de P. G. en P. J. C. Lampe, Ambtenaar van het Openbaar Ministerie, allen woonachtig te Aruba, aangezocht om zich te vormen tot een subcommissie in aansluiting met de te Curaçao gevestigde hoofdcommissie tot het aanbieden van een nationaal huldeblijk aan H. M. de Koningin-Regentes in 1898.

***

In de vorige week werd de katholieke kerk van Otrabanda van een nieuwe verlichting voorzien. Behalve zes kleinere lampen zijn er tien groote lampen opgehangen, waarvan de constructie, Duitsch fabrikaat, volgens de laatste vinding is op dat gebied. Zonder twijfel zijn deze lampen met de gothieke lantarens, waarin ze zich bevinden, een waar sieraad voor de Sint-Annakerk en zij verlichten dat ruime kerkgebouw op overvloedige wijze.

Alle eer van het aanbrengen dezer verbetering hebben de Heeren M. B. Gorsira & C°., die de leverantie van bovenbedoelde lampen deden.

***

Deelden wij de vorige week mede, dat een werkman van diefstal was beschuldigd en in hechtenis was genomen, omdat hij een kwart dubloen had ingeslikt, na een streng verhoor van den verdachte is het gebleken, dat de schuld van dien man niet bewezen was en dientengevolge is hij wederom op vrije voeten gesteld.

***

Donderdagmorgen kwam hier met de *Blanca Francisca* aan Antoine Janboos, de ongeveer vijftienjarige knaap, die door den beruchten Pedro Haseth verleden maand heimelijk werd weggevoerd. Volgens het verhaal, dat wij vernamen uit den mond van den jongen zelven, had deze ontvoering op de volgende wijze plaats.

In den bewusten avond kwamen tegen half twaalf Pedji en Antoinette den knaap uit zijn slaap wekken. Zij gaven voor, dat hij met hen moest meegaan naar het Rifwater, "pa bati panja." Nog slaapdronken heeft Antoine toen geen acht gegeven op het ongewone uur, doch is hen gevolgd van af den Berg van Otrabanda, langs den weg van Kortijn en den weg, die aan de westzijde van het Colegio Santo Tomás loopt, tot aan het Rifwater.

Daar dwongen zij hem door het water naar den overkant te gaan. De jongen kwam echter door de aanraking met het water geheel tot bezinning en wilde terugkeeren; maar de beide dieven hielden hem stevig vast, stopten zijn mond, toen hij schreeuwen wilde, en sleurden hem langs een doorwaadbare plaats naar het Rif. Toen hebben zij hem met zich meegenomen in een schuitje, dat hen onder beleid van Pedji naar de *Experiencia* voerde, die op korten afstand van het Rif in zee voor anker lag. Zes dagen en zes nachten zwierven zij op zee, zelfs eenmaal verkeerden zij door het omslaan der zeilen in levensgevaar, totdat zij eindelijk Rio-Hacha bereikten. Daar trok Pedji de *Experiencia* op een eenzame plaats op land en vestigde zich metterwoon in de stad. De jongen echter, die al dien tijd de grootste ellende leed, zag elken dag uit, of er niet een schip met Curaçaosche bemanning was aangekomen. Eindelijk kwam de *Blanca Francisca*, op een onbewaakt oogenblik wist de knaap zijn ontvoerders te ontsnappen en hij werd liefderijk door den kapitein der *Blanca Francisca* opgenomen, die hem goed en wel naar Curaçao terugvoerde.

Volgens den jongen houdt Pedji zich nu onledig met visschen en naait Antoinette voor de menschen van Rio-Hacha.

NEDERLAND.

In het gebouw van het Departement van Marine te 's Hage is in den morgen van 28 Jan. brand ontstaan in het papiermagazijn, op de benedenverdieping waarschijnlijk begonnen in het plafond; althans het daarboven gelegen fraai gemeubileerd vertrek van den Secretaris-Generaal en de op de tweede verdieping gelegen vertrekken van den Geneeskundigen Dienst brandden geheel uit. De brandweer heeft het vuur tot deze vertrekken weten te beperken. Vele papieren van waarde konden nog gered worden. Bij den brand was de Minister, Jhr. Van der Wijck, spoedig aanwezig. Bevestigd wordt, dat stukken van waarde niet verloren zijn. Noch de stoomspuit, noch de spuit der grenadiers en jagers behoefden te werken. Vijftig man van het corps grenadiers waren op het terrein voor hulp bij de redding van stukken. In 1844 brandde het Ministerie van Marine op het einde van Januari op dezelfde plek totaal af.

— Naar men verneemt, is de luit.-kolonel T. W. J. Buys van het regiment grenadiers en jagers aangezocht om op te treden als commandant der gendarmerie op het Turksche eiland Kreta.

— 28 Jan. zijn te Dordrecht in den echt verbonden generaal Karel van der Heyden, oud 71 jaren, wonende te Arnhem, en mej. Catharina de Jongh, oud 41 jaren, wonende te Dordrecht. Als getuigen fungeerden o. a. de heeren F. A. van Braam Houckgeest, gep. generaal-majoor, militiecommissaris, en S. M. Hugo van Gijn, lid der Tweede Kamer.

Toen het huwelijk voltrokken was, loste de rijkgevlagde sleepboot *Libra* 17 saluutschoten. Voorts waren voor deze plechtige gelegenheid gepavoiseerd de sleepbooten *Hendrika Jacoba, Ary Scheffer, Noordster, Reval* en andere.

BUITENLAND.

Rome. — Kardinaal Bianchi is den 22sten Januari ll. te Rome overleden. Z. Em. was een Romein van geboorte en bereikte den ouderdom van bijna 80 jaar. Sinds 1882 was Mgr. Bianchi Kardinaal; hij behoorde tot den rang der bisschoppen. Sedert 1889 was de prelaat bisschop van Palestrina en vervulde de functie van "datarius," d. w. z. dat hij deel uitmaakte van de "Dateria," het kanselarij-gerechtshof van het Vaticaan.

— Het a. s. Consistorie ter benoeming van Kardinalen en Bisschoppen is voorloopig vastgesteld tegen half-April.

— Het Vaticaan ontvangt voortdurend de beste tijdingen uit Londen. Ondanks het misverstand gaat de toenadering der beide Kerken vooruit. De nieuw benoemde anglicaansche bisschop van Londen, Dr. Creighton, houdt zich met de katholieke zaak bezig. Bij de plechtigheid der installatie heeft een dweeper hem beschuldigd van sympathie met de Roomsche Kerk. Tusschen Kardinaal Vaughan en den anglicaanschen bisschop van Chester is een verbond van vriendschap gesloten voor de verovering der confessioneele scholen. Beiden willen in deze kwestie hand aan hand gaan. Dit zijn opbeurende feiten.

— Men verzekert, dat de Russische gezant bij het Vaticaan, Iswolski, aan zijn gouvernement de laatste inlichtingen gezonden heeft omtrent de benoeming van vijf bisschoppen, die de vacante zetels in Rusland zullen bezetten. Hieronder is ook het bisdom Wilna begrepen. De preconisaties zouden in het onlangs te houden consistorie plaats hebben en de keuze der prelaten door Z. H. den Paus is aan Rusland welgevallig.

Italie. — De *Daily Cronicle* beweert, dat de heer Di Rudini, minister-president, bij de eerstvolgende verkiezingen zal voorstellen, Afrika geheel te verlaten. Hij zal deze quæstie in dezen vorm aan de kiezers voorstellen: Wilt gij Afrika geheel verlaten of zult gij de vorming goedkeuren van een sterk koloniaal leger, welks instandhouding een aanzienlijke vermeerdering der begrooting ten gevolge zal hebben? Die vraag zal — indien zij den kiezers zal worden gesteld — een direct gevolg zijn van de moeilijkheden, welke eerst de Abessyniërs, thans de Derwisjen hun berokkenen; de laatsten hebben hen genoodzaakt, thans wederom een aanzienlijke troepenmacht gereed te houden, ofschoon een eventueele strijd met de Derwisjen vermoedelijk niet die offers van hen zal eischen, welke zij zich tegenover de Abessyniërs hebben moeten getroosten.

Frankrijk. — Den voornaamsten persoon in het Russische rijk na den czaar hebben de Parijzenaars een paar dagen in hun midden mogen hebben, nl. den nieuwen minister van Buitenlandsche Zaken, graaf Moerawjef. Of liever, de Parijzenaars hebben daar niet veel aan gehad, want het bezoek heeft zich in hoofdzaak bepaald tot recepties, dejeuners en diners, waarbij de gewone man niet eens uit de verte mocht toekijken.

Hoe dit ook zij, de komst van Moerawjef is een voldoening voor de Franschen geweest, omdat het hun en ook het overige Europa er opnieuw aan herinnerd heeft, dat de tijd, dat het republikeinsche Frankrijk eenzaam en verlaten stond te midden der Europeesche monarchieën, ten einde is.

Donderdag, 28 Jan. om 8 uur 40 — achttien minuten te laat, zooals *Havas* met prijzenswaardige preciesheid berichtte — kwam de trein, waaraan te Keulen een aparte, weelderig ingerichte waggon voor graaf Moerawjef was gehaakt, met den hoogen bezoeker aan het station du Nord aan. De Russische gezant, baron Mohrenheim, was met zijn heele gezantschapspersoneel present, benevens de heeren Crozier en Mollard, van het protocol, die den minister uit naam van den president der republiek en van den Franschen minister van Buitenlandsche Zaken moesten verwelkomen.

Nadat graaf Moerawjef zich eenigen tijd met de aanwezige heeren onderhouden had, steeg de graaf met baron Mohrenheim in het rijtuig, om zich naar het Russisch gezantschapsgebouw te begeven, waar voor hem vertrekken in gereedheid waren gebracht.

Een groot aantal nieuwsgierigen wachtten in de nabijheid van het station op de komst van den minister, ontblootten eerbiedig het hoofd, zoodra ze hem zagen, en hieven herhaaldelijk den kreet aan van: "Leve Rusland"!

Minister Hanotaux ontving graaf Moerawjef om elf uur, die tot veertig minuten over twaalven bij hem bleef, waarna beiden deelnamen aan het ontbijt van achttien couverts, dat in het Russisch gezantschapsgebouw ter eere van den Russischen gezant gegeven werd.

Des namiddags om drie uur begaf graaf Moerawjef zich in een rijtuig van het gezantschap naar het Elysée, waar hij door minister Hanotaux aan het hoofd van den staat werd voorgesteld. De heer Faure ontving vervolgens den graaf in zijn werkkabinet en onderhield zich met hem tot vier uren. Niemand was bij dat onderhoud tegenwoordig.

Des avonds bood de president der republiek graaf Moerawjef een diner aan, waarbij alle ministers aanzaten, benevens de voorzitters van Kamer en Senaat, de generaals Saussier en de Boisdeffre en admiraal Gervais. Natuurlijk waren ook de Russische gezant en mevrouw Mohrenheim tegenwoordig.

Duitschland. — Luitenant Von Brüsewitz is, naar de *Frankf. Zeitung* uit betrouwbare bron verneemt, veroordeeld tot drie jaar en twintig dagen gevangenisstraf. De keizer heeft dit vonnis bevestigd en de veroordeelde is reeds naar de gevangenis van Freiburg overgebracht.

De zwaarste straf, die op doodslag staat, is vijf jaar, de lichtste zes maanden. De rechtbank heeft dus het gemiddelde ver overschreden, hoewel verzachtende omstandigheden werden aangenomen, en heeft zich dus laten leiden door de overweging dat de daad van den officier een strenge straf eischte. De heer Brüsewitz moet wegens deze veroordeeling ook zijn ontslag nemen als officier.

— De Duitsche gezant te Parijs, Graaf Munster, presideerde op Keizersverjaardag een diner der Duitsche kolonie. Daarbij hield hij eene toespraak, waarin hij verklaarde, dat de Oostelijke gezichteinder wel is waar eenigszins bewolkt was, maar dat hij er vast van overtuigd

was, dat de keizer voor Duitschland en de wereld den zegen des vredes en den geregelden voortgang der beschaving zou weten te doen behouden.

ADVERTENTIEN.

Dr. C. A. ZEPPENFELDT,

ARTS,

ta biba na koenoekoe jamá "Morgenster" den 3e district aki.

Horas di Consulta pa poler di koenoekoe toer dia di 8 — 10 di mainta.

Pa otro hende di 12—2 di atarde.

AVISO

Gran Agencia Funeraria

Los infrascritos tienen el honor de participar al público en general, que han establecido en esta una Agencia Funeraria, la cual quedará abierta el lunes próximo 14 del corriente á las 7 p. m., y se comprometen en ofrecer de venta los siguientes:

Urnas de lujo, 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, con pasamano y flecos, forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, sin pasamanos y flecos, forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, color de carei forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, color de pino forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, color de carei, forma de pescado.
id. id. 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, con pasamano y flecos, forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, sin pasamano y flecos, forma especial.

Urnas de medio lujo, 2ª clase, estilo caraqueño, negras, forma especial.
id. id. 2ª clase, estilo caraqueño, imitacion de caoba, forma especial.
id. id. 2ª clase, estilo caraqueño, forradas en pana y tussah negra, forma especial.

Urnas 3ª clase, estilo curazoleño, negras.
id. id. estilo curazoleño, forradas en pana y tussah negra.

Urnas 4ª clase, estilo curazoleño, forma antigua, con agarraderas de hierro.

Urnas para párvulos, diferentes tamaños, precios según tamaño.

COCHES FÚNEBRES

Coche fúnebre, 1ª clase, de lujo, con 2 caballos (pareja americana).
id. id. 2ª clase, de medio lujo, con dos caballos (pareja criolla).
id. id. 3ª clase, con 1 mula.
id. id. 4ª " " 1 mula.

Candelabros dorados, de lujo, de 20 velas de esperma, carpeta y sillas redondas, de lujo con flecos para alquiler.
id. dorados, de 1 vela de esperma, con sillas y carpeta.
id. de madera negra, de 1 vela de esperma, con sillas y carpeta, gratis.

Por más informes ocúrrase á la Agencia,

Curazao 12 de Diciembre 1896.

J. R. WELHOUS & Cª.

En la Agencia hay de venta un elegante surtido de todas clases de agarraderas y planchas de nicle para urnas.

Nota.—La Agencia estará abierta desde las 8 a. m. hasta 8 p. m. todos los dias, con excepción de los domingos y días feriados.—Los empresarios invitan amistosamente al público venir á visitar la Agencia.

Sitio en Pietermaai al pié del cerro "Altena."

Botica Central DE LANNOY & Cº

CURAZAO—OTRABANDA

CALLE ANCHA N. 160

TELÉFONO N. 107

En este nuevo establecimiento encontrarán nuestros favorecedores toda clase de drogas y sustancias medicinales de las más modernas; así también perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, agua de soda, etc. Trato fino y esmerado.

ATENCION

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London
Cerveza blanca, marca Bass } embotelladas por M. B. Foster & Sons Limited. London.
" negra " Guiness }
Tabaco do Royal Cigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & Cº London.
" " Prime Lager Bier } St. Pauli Brauerei Bremen.
" " Prime Pilsener Bier }

Unico Agente en Curaçao,
CHERIE NAAR.
Otrabanda.

M. B. GORSIRA & Cº

—HEERENSTRAAT—

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,
Artículos de fantasía,
etc., etc., etc.,
MÁQUINAS DE COSER DE SINGER
LEGÍTIMAS.
PRECIOS DE REALIZACION.

TOSES Y CATARROS.

Como curativo de la Tos y del Catarro no tiene igual la Emulsión de Scott. Hay gran diferencia entre "detener" ó "aliviar" y *curar radicalmente* un catarro ó tos. No puede haber curación real sin hacer desaparecer la causa de la enfermedad. La Emulsión de Scott devuelve al sistema robustez y fuerzas haciendo que no esté tan expuesto á estas enfermedades. El principio de la Tísis es á menudo un catarro ó tos. Como la

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa cura tan efectivamente la tos y el catarro, se la considera muy necesaria medicina de familia que es prudente conservar en la casa contra tan frecuentes afecciones. Es agradable al paladar. Los niños la toman con verdadero placer y los transforma de raquíticos y endebles á fuertes y rollizos, blindandolos, por decirlo así, contra las Toses y Catarros y otras enfermedades. Pruébese. No hay nada mejor para curar la Anemia.

De venta en las Boticas. Rechácense las imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

ODOL

Odol is het eerste en eenigste antiseptisch Tand- en Mondreinigingsmiddel, hetwelk in de holle kiezen en in de slijmvliezen van het tandvleesch doordringt, deze in zekeren zin verzadigt en zoo urenlang in den mond nawerkt.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libre de Explosion, Humo y Mal Olor.

—De Venta Por—

Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia	
Vertrekt van NEW YORK....	Jan.	6	Jan.	16	Jan.	27	Feb.	4	Feb.	13	Feb.	24
Komt aan te CURAÇAO	"	12	"	22	Feb.	3	"	10	"	19	Maart	3
Vertrekt van "	"	13	"	23	"	3	"	11	"	20	"	3
Komt aan te PTO. CABELLO	"	14	"	24	"	4	"	12	"	21	"	4
Vertrekt van "	"	15	"	25	"	5	"	13	"	22	"	5
Komt aan te LA GUAYRA..	"	16	"	26	"	6	"	14	"	23	"	6
Vertrekt van " ..	"	19	"	29	"	9	"	17	"	26	"	9
Komt aan te PTO. CABELLO	"	20	"	30	"	10	"	18	"	27	"	10
Vertrekt van "	"	20	"	30	"	10	"	18	"	27	"	10
Komt aan te CURAÇAO	"	21	"	31	"	11	"	19	"	28	"	11
Vertrekt van "	"	22	Feb.	1	"	11	"	19	Maart	1	"	11
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	"	23	"	2	"	12	"	20	"	2	"	12
Komt aan te NEW-YORK....	"	29	"	8	"	18	"	26			"	18

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Jan.	13	Jan.	23	Feb.	3	Feb.	12	Feb.	20	Maart	3
Komt aan te MARACAIBO....	"	14	"	24	"	4	"	13	"	21	"	4
Vertrekt van "	"	19	"	29	"	9	"	17	"	26	"	9
Komt aan te CURAÇAO......	"	20	"	30	"	10	"	18	"	27	"	10

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

[illegible]